

Lausunto

1 (2)

18.1.2024
Dnro 21/08.00.00/2022

Pohjois-Savon liitto
kirjaamo@pohjois-savo.fi
Sepänkatu 1
70100 Kuopio

Viite: Lausuntopyyntöne 4.12.2023.

LAUSUNTO POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA 2040 3.VAIHEEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Pohjois-Savon liitto on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälahdessa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet. Lisäksi varaudutaan käsittelemään myös mahdolliset kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien teemojen aiheuttamat muutostarpeet muihin, aikaisemmissa maakuntakaavan vaiheissa käsiteltyihin teemoihin. Ilmastomuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyn alustavan aikataulun mukaan Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaihe olisi hyväksymisvaiheessa vuoden 2025 lopussa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kattava ja selkeä kokonaisuus, josta käy hyvin ilmi kaavaprosessin vaiheet sekä sisällölliset tavoitteet. Teemoiltaan Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaihe on erittäin ajankohtainen.

Kainuussa on voimassa 5 maakuntakaavaa: Kainuun kokonaismaakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Lisäksi maakuntavaltuusto on kokouksessaan 12.12.2023 päättänyt hyväksyä Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 ja siihen liittyvän kaavaselostuksen liitteineen sekä kumota voimassa olevien maakuntakaavojen maakuntakaavamerkinnät ja -määräykset siltä osin kuin tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitetaan niihin muutoksia. Tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 käsiteltyjä teemoja ovat seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, muutostarpeet voimajohtojen

Osoite:
Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:
Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:
2496992-4

maakuntakaavamerkintöihin, pohjavesialueet sekä valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 ei ole vielä voimassa.

Kainuun maakuntakaavoituksessa ei ole toistaiseksi käsitelty uusiutuvan energian muodoista aurinkovoimaa tai vetyä, joten Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen kaavaprosessin aikana tuottama tieto on arvokasta mm. maakuntien raja-alueiden maankäytön yhteensovittamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Teppo Törmä
maankäyttöasiantuntija

Sonkajärven kunta
sonkajarvi@sonkajarvi.fi
Lepokankaantie 2
74300 Sonkajärvi

Viite: Lausuntopyyntö 5.12.2023

MYLLYKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN OSALLISTUSMI- JA ARVI- OINTISUUNNITELMA (OAS)

Sonkajärven kunta pyytää lausuntoa Kainuun liitolta Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS). YIT Energy Oy suunnittelee noin 2 160 hehtaarin Myllykankaan tuulivoimapuistoa, mikä rajautuu Kainuun maakuntaan. Myllykankaan alueelle on suunnitteilla enintään 12 voimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m ja yksikköteho 7-9 MW. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan vaihtoehtoja Kajaanin Vuolijoelle.

Lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu selkeästi. OAS:ssa on huomioitu voimassa olevat Kainuun maakuntakaavat ja kaavamerkinnot pääosin riittävästi. Kainuun liitto tarkentaa, että Kainuun maakunnan alueella on voimassa Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030, mikä on tarpeen selventää Kainuun maakuntakaavoitusta koskevaan kappaleeseen. OAS:iin on tarpeen lisätä voimassa olevan Kainuun maakuntakaavan 2020 maa- ja metsätalousvaltaisia alueita koskeva merkintä M, jota koskee myös suunnittelumääräys.

Kainuun liitto toteaa, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty 12.12.2023. Kaava ei ole vielä lainvoimainen. OAS:iin on tarpeen tarkentaa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tilanne ja päivittää kuvat 15 (epävirallinen yhdistelmäkaavakartta) ja 16 (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035) lähdeviittauksineen, jotta myös Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitetut seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet näkyvät kyseisissä kuvissa. Lisäksi Kainuun liitto täsmentää, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on annettu yleinen energian siirtoa koskeva määräys:

"Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.

Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologiisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.”

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päätteessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta maakuntakaavan toteuttamista.

Myllykankaan suunnittelualue Pohjois-Savon maakunnassa rajautuu Kainuun maakuntaan. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavoituksessa osoitettu Myllykankaan aluetta lähin tuulivoimaloiden alue on Katajamäen tv-alue Kajaanissa. Kainuun voimassa olevan tuulivoimamaakuntakaavan 2030 yleisten suunnittelumääräysten mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimarakentamista, mikäli se ei ole merkitykseltään seudullista. Maakuntakaavassa määritetään seudullisuuden raja, joka voi vaihdella eri puolilla Suomea ja maakuntien sisällä. Kainuussa maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti vähintään kymmenen (10) teollisen kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta. Oulunjärven ympäristössä raja on erilainen. Maakuntakaavan tv-merkintää edellyttävä tuulivoimalakokonaisuus voi muodostua yhdestä tai useammasta hankkeesta sekä maakunta- ja kuntarajoista riippumatta.

Sekä Pohjois-Savon että Kainuun puolelle on suunnitteilla useita merkittävydeltään seudullisia ja paikallisia tuulivoimahankkeita, joilla voi olla yhteisvaikutuksia tuulivoiman ja sähkönsiirtoyhteyksien osalta. Etenkin Kajaanin Vuolijoen sähköasemalle tai uudelle vielä toteutumattomalle Hyöttikankaan asemalle on suunnitteilla Kainuun maakunnan tuulivoimahankkeiden lisäksi naapurimaakuntien tuulivoimahankkeiden sähkönsiirtoja. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahanketta suunniteltaessa huomioidaan muut lähialueelle suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ja sähkönsiirtoratkaisut sekä niiden yhteisvaikutukset. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on erityisesti huomioitava vaikutukset ihmisiin, maisemaan, linnustoon (mm. suuret päiväpetolinnut), eläimistöön (mm. susi, metsäpeura), Talaskankaan Natura 2000 -alueeseen sekä on tarpeen huomioida eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutus radiojärjestelmiin sekä säätutkahavaintojen ennustettavuuteen ja esittää keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi yhteistyössä muiden alueen tuulivoimatoimijoiden kanssa. Lisäksi maakuntakaavaa tarkemmassa suunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon nykyiset toimivat ekologiset yhteydet sekä vahvistaa heikkoja yhteyksiä tarkempien selvitysten ja mm. tuulivoimaloiden sijoittelun avulla.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahankkeen mahdollisesti toteutuessa sen vaikutuksia seurataan luotettavasti ja pitkäaikaisella seurantamenettelyllä. Tarvittaessa on tärkeää ryhtyä toimenpiteisiin, joilla mahdollisia haitallisia vaikutuksia

lievennetään tai poistetaan. Kainuun liitto korostaa avoimen tiedottamisen ja vuoropuhelun sekä eri kanavien viestimisen tärkeyttä kaikissa tuulivoimarakentamiseen liittyvissä suunnittelu- ja toteuttamisvaiheissa.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

Pohjois-Savon ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi
PL 2000
70101 Kuopio

Viite: POSELY/700/2023

MYLLYKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTOHJELMASTA (YVA-OHJELMA)

Pohjois-Savon ELY-keskus pyytää lausuntoa mm. Kainuun liitolta Myllykankaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. YIT Energy Oy suunnittelee Sonkajärvelle noin 2 160 hehtaarin Myllykankaan tuulivoimapuistoa, mikä rajautuu Kainuun maakuntaan. YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavia toteutusvaihtoehtoja:

- VE0: Hanketta ei toteuta eli tuulivoimapuistoa ei rakenneta.
- VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 12 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 7–9 MW.
- VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään seitsemän uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 7–9 MW.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea sähkönsiirron vaihtoehtoa:

- SVE1: Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueen keskivaiheille rakennetaan sähköasema. Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 15,2 kilometriä pitkä 110 tai 400 kV ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoituu pääosin Fingrid Oyj:n 400 kV Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään
- SVE2: Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueen pohjoisosaan rakennetaan sähköasema. Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 13,7 kilometriä pitkä 110 tai 400 kV ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoituu pääosin Fingrid Oyj:n 400 kV Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään.
- SVE3: Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueen keskivaiheille rakennetaan sähköasema. Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 15,9 kilometriä pitkä 110 tai 400 kV ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Joutensuon eteläpuolella voimajohto eroaa Fingrid Oyj:n 400 kV Vuolijoki-Alapitkä voimajohtokäytävästä ja sijoittuu sen länsipuolelle noin 4,6 kilometrin matkalla, yhtyen jälleen Rytisuon kohdalla Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävää.

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

YVA-ohjelma on laadittu selkeästi. YVA-ohjelmassa on huomioitu voimassa olevat Kainuun maakuntakaavat ja kaavamerkinnot pääosin riittävästi. Kainuun liitto tarkentaa, että Kainuun maakunnan alueella on voimassa Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030, mikä on tarpeen selventää Kainuun maakuntakaavoitusta koskevaan kappaleeseen. YVA-selostukseen on tarpeen lisätä voimassa olevan Kainuun maakuntakaavan 2020 maa- ja metsätalousvaltaisia alueita koskeva merkintä M, jota koskee myös suunnittelumääräys.

Kainuun liitto toteaa, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty 12.12.2023. Kaava ei ole vielä lainvoimainen. YVA-selostukseen on tarpeen tarkentaa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tilanne ja päivittää YVA-ohjelman kuvat 9.14 (epävirallinen yhdistelmäkaavakartta) ja 9.15 (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035) lähdeviittauksineen, jotta myös Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitetut seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet näkyvät kyseisissä kuvissa. Lisäksi Kainuun liitto täsmentää, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on annettu yleinen energian siirtoa koskeva määräys:

”Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.

Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.”

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päätöksessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta maakuntakaavan toteuttamista.

Myllykankaan suunnittelualue Pohjois-Savon maakunnassa rajautuu Kainuun maakuntaan. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavoituksessa osoitettu Myllykankaan aluetta lähin tuulivoimaloiden alue on Katajamäen tv-alue Kajaanissa. Kainuun voimassa olevan tuulivoimamaakuntakaavan 2030 yleisten suunnittelumääräysten mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimarakentamista, mikäli se ei ole merkitykseltään seudullista. Maakuntakaavassa määritetään seudullisuuden raja, joka voi vaihdella eri puolilla Suomea ja maakuntien sisällä. Kainuussa maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti vähintään kymmenen (10) teollisen kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta. Oulunjärven ympäristössä raja on erilainen.

Maakuntakaavan tv-merkintää edellyttävä tuulivoimalakokonaisuus voi muodostua yhdestä tai useammasta hankkeesta sekä maakunta- ja kuntarajoista riippumatta.

Sekä Pohjois-Savon että Kainuun puolelle on suunnitteilla useita merkittävydeltään seudullisia ja paikallisia tuulivoimahankkeita, joilla voi olla yhteisvaikutuksia tuulivoiman ja sähkönsiirtoyhteyksien osalta. Etenkin Kajaanin Vuolijoen sähköasemalle tai uudelle vielä toteutumattomalle Hyöttikankaan asemalle on suunnitteilla Kainuun maakunnan tuulivoimahankkeiden lisäksi naapurimaakuntien tuulivoimahankkeiden sähkönsiirtoja. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahanketta suunniteltaessa huomioidaan muut lähialueelle suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ja sähkönsiirtoratkaisut sekä niiden yhteisvaikutukset. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on erityisesti huomioitava vaikutukset ihmisiin, maisemaan, linnustoon (mm. suuret päiväpetolinnut), eläimistöön (mm. susi, metsäpeura), Talaskankaan Natura 2000 -alueeseen sekä on tarpeen huomioida eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutus radiojärjestelmiin sekä säätutkahavaintojen ennustettavuuteen ja esittää keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi yhteistyössä muiden alueen tuulivoimatoimijoiden kanssa. Lisäksi maakuntakaavaa tarkemmassa suunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon nykyiset toimivat ekologiset yhteydet sekä vahvistaa heikkoja yhteyksiä tarkempien selvitysten ja mm. tuulivoimaloiden sijoittelun avulla.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahankkeen mahdollisesti toteutuessa sen vaikutuksia seurataan luotettavasti ja pitkäaikaisella seurantamenettelyllä. Tarvittaessa on tärkeää ryhtyä toimenpiteisiin, joilla mahdollisia haitallisia vaikutuksia lievennetään tai poistetaan. Kainuun liitto korostaa avoimen tiedottamisen ja vuoropuhelun sekä eri kanavien viestimisen tärkeyttä kaikissa tuulivoimarakentamiseen liittyvissä suunnittelu- ja toteuttamisvaiheissa.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
SANNA MARJAANA SCHRODERUS	Telia Tunnistus	23.01.2024 09:39:26 UTC+02:00
SANNA NIKOLA-MÄÄTTÄ	Telia Tunnistus	23.01.2024 09:01:00 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Utajärven kunta
kirjaamo@utajarvi.fi
PL 18
91601 Utajärvi

Viite: Lausuntopyyntö 23.11.2023

**LAUSUNTO PONTEMAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN
VALMISTELUAINEISTOSTA JA YVA-SELOSTUKSESTA**

Utajärven kunta on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Ponteman tuulipuiston osayleiskaavan valmisteluaineistosta ja YVA-selostuksesta. Hankkeen edellyttämä kaavoitus sekä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) toteutetaan YVA-lain (252/2017) mahdollistamana yhteismenettelynä (YVAL 5 §), jolloin hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan kaavoituksen yhteydessä (MRL 9 §). Yhteismenettelyssä laaditaan erilliset YVA-lain mukaiset asiakirjat ja MRL:n mukaiset kaava-asiakirjat.

Tuulipuisto Pontema Oy suunnittelee Utajärven Pontemajärven ympäristöön 35-51 tuulivoimalan kokonaisuutta. Tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 8–10 MW ja voimalan kokonaiskorkeus 300 metriä. Hankealue sijaitsee noin 20 km Utajärven kuntakeskuksesta koilliseen. Kainuun maakuntarajalle etäisyyttä on noin 2 km.

YVA-menettelyssä on arvioitu seuraavat vaihtoehdot:

- VE0: Hanketta ei toteuteta
- VE1: Toteutetaan 51 voimalan hanke
- VE2: Toteutetaan 45 voimalan hanke
- VE3: Toteutetaan 35 voimalan hanke

Voimajohdon osalta valtakunnan verkkoon liittyminen tapahtuu suunniteltuun Pyhänselkä – Pahkavaaran 400 kV:n voimajohtoon.

Osayleiskaavan valmisteluaineisto ja ympäristövaikutusten arviointiselostus

Yhdistetyn ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostuksen) ja osayleiskaavan luonnoksen kaavaselostuksen rakenne on laadittu selkeästi. Kainuun liitto ehdottaa, että selvyiden vuoksi aineistossa tuotaisiin esille Kainuun voimassa olevat maakuntakaavat ja kuvattaisiin tarkemmin Kainuun puolelle sijoittuvat maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset. YVA-selostuksessa on todettu, että Kainuun maakuntakaavassa ei ole osoitettu merkintöjä Ponteman hankealueen välittömään läheisyyteen, ja että Ponteman tuulivoimahanke ei vaikeuta Kainuun maakuntakaavan toteuttamista. Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa

2020 on osoitettu muun muassa maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-aluevarausmerkintä) noin 2 km hankealueen rajasta. YVA-selostuksessa on mainittu, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen on vireillä ja kaavaluonnos on ollut nähtävillä 22.12.2021–31.1.2022. Lisäksi on arvioitu, että Ponteman tuulivoimahanke ei vaikeuta Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen luonnoksessa esitettyjen ratkaisujen toteuttamista. Kainuun liitto pyytää huomioimaan Ponteman hankealueen jatkosuunnittelussa ja vaikutusten arvioinneissa, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty 12.12.2023. Kaava ei ole vielä voimassa. Kainuun liitto pyytää korjaamaan tältä osin osayleiskaava- ja YVA-aineistoja (mm. liite 02 kartat osa 1 kuva 26, YVA-selostuksen sivu 150 tekstit ja kuva 27). Havainnollisuuden vuoksi voisi esittää Kainuun maakuntakaavojen epävirallisen yhdistelmäkartan, mikä sisältää myös Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 maakuntakaavamerkinnät.

Sekä Pohjois-Pohjanmaan että Kainuun puolelle on suunnitteilla useita merkittävydeltään seudullisia ja paikallisia tuulivoimahankkeita, joilla voi olla yhteisvaikutuksia tuulivoiman ja sähkönsiirtoyhteyksien osalta. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahanketta suunniteltaessa ja arvioitaessa huomioidaan myös Kainuun puolelle suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet sekä niiden yhteisvaikutukset. YVA-selostuksessa on tunnistettu yhteisvaikutuksia Pohjois-Pohjanmaan puolelle sijoittuvien tuulivoimahankkeiden kanssa. YVA-selostuksessa on kuitenkin todettu, että Puolangalle Kainuun puolelle lähimmillään n. 17 km etäisyydelle on suunnitteilla Ukonkankaan tuulivoimahanke (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 tv-31), mutta yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu. Kainuun liitto esittää, että osayleiskaavan valmisteluaineistossa ja YVA-selostuksessa kuvataan mahdolliset yhteisvaikutukset myös Kainuun puolelle. Erityisesti on tarpeen huomioida vaikutukset ihmisiin, maisemaan, linnustoon, eläimistöön, ekologiin yhteyksiin sekä radiojärjestelmiin sekä säätukahavaintojen ennustettavuuteen. Lisäksi on hyvä esittää keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi yhteistyössä muiden alueen tuulivoimatoimijoiden kanssa.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahankkeen mahdollisesti toteutuessa sen vaikutuksia seurataan luotettavasti ja pitkäaikaisella seurantamenettelyllä. Tarvittaessa on tärkeää ryhtyä toimenpiteisiin, joilla mahdollisia haitallisia vaikutuksia lievennetään tai poistetaan. Kainuun liitto korostaa avoimen tiedottamisen ja vuoropuhelun sekä eri kanavien viestimisen tärkeyttä kaikissa tuulivoimarakentamiseen liittyvissä suunnittelu- ja toteuttamisvaiheissa.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija